

ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ

Нині машинобудівні підприємства функціонують в складних умовах суспільно-економічного середовища, через що повинні постійно розвиватись завдяки розробці інноваційно-інвестиційних рішень задля підвищення їх конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Для сучасного машинобудівного підприємства ключовими факторами в конкурентній боротьбі стають наявність фінансових ресурсів, інтелектуальна власність, зацікавленість інвесторів та доступність до зовнішніх джерел фінансування інноваційних проєктів. Саме тому реалізація інноваційно-інвестиційних рішень на підприємстві, які забезпечують комплексну взаємодію перелічених факторів, що формують конкурентоспроможність на міжнародних ринках, є актуальним науковим завданням.

Міжнародна конкурентоспроможність підприємства відображає можливість ефективної виробничо-господарської діяльності в умовах глобального конкурентного ринку. Це забезпечується використанням усього комплексу наявних у підприємства ресурсів. Виробництво та реалізація конкурентоспроможних товарів і послуг є узагальнюючим показником життєздатності підприємства, його вміння ефективно використовувати свій фінансовий, виробничий, науково-технологічний та трудовий потенціал [3, с. 71].

Процес підвищення конкурентоспроможності потребує врахування специфіки взаємозв'язку між підрозділами підприємства та процесами прийняття маркетингових, кадрових, науково-технічних, фінансових, виробничих, інноваційних та інвестиційних рішень для досягнення поставлених цілей управління.

Під інвестиційним рішенням розуміють рішення щодо вкладення коштів в активи у певний момент часу з метою отримання прибутку в майбутньому [4].

Інноваційне рішення – це результат розумово-психологічної та творчої діяльності однієї особи чи групи осіб, який призводить до вибору певної альтернативи дій щодо освоєння новітніх сфер діяльності, реалізації невикористаного потенціалу, впровадження та використання нових, нестандартних методик та технологій, що сприяють розвитку і підвищенню ефективності функціонування об'єктів, які їх використовують [1, с. 124].

В секторі машинобудування України обороноздатність країни забезпечують підприємства авіаційної промисловості, серед яких провідну роль відіграє Державне підприємство «Луцький ремонтний завод «Мотор» (ДП ЛРЗ «Мотор»), основним видом діяльності якого є ремонт авіаційних двигунів [2].

ДП ЛРЗ «Мотор» входить до складу концерну «Авіавоєнремонт». Продукція підприємства сертифікована за Міжнародним стандартом якості ISO 9001:2000 і аерокосмічним EN 9110-2002, а сам суб'єкт господарювання володіє сучасними методами і технологіями діагностики і ремонту авіаційних двигунів. Понад 70 % продукції заводу йде на експорт.

Основними конкурентами на міжнародних ринках є підприємства Російської

Федерації. Хоча виготовлення і ремонт такої ж продукції освоєно в Китаї, Індії та Польщі. Розпочали освоєння Казахстан, планує В'єтнам.

До основних конкурентних переваг підприємства слід віднести значний досвід роботи на ринку авіаремонтних послуг, індивідуальний підхід до кожного замовника, висококваліфікований персонал, оперативність виконання ремонту, використання у виробництві власних матеріалів, широкий спектр послуг з ремонту авіаційної техніки, гнучку систему ціноутворення. Порівняно з конкурентами підприємство характеризує високий рівень міжнародної конкурентоспроможності, що забезпечує щорічне зростання обсягів виробництва та реалізації продукції. Так, у 2013 р. цей показник складав 237560 тис. грн., у 2014 р. – 405053 тис. грн., у 2015 р. – 489264 тис. грн.

В цілому рівень показників виробничо-господарської діяльності ДП ЛРЗ «Мотор» є достатньо високим, який для підтримання відповідного рівня міжнародної конкурентоспроможності доцільно забезпечити за рахунок більш ефективного використання основних засобів, що повинно спонукати до впровадження нових технологій, освоєння виробництва нових видів продукції, прийняття інноваційно-інвестиційних рішень щодо подальшого розвитку діяльності та підвищення ефективності управління.

Для підвищення конкурентоздатності ДП ЛРЗ «Мотор» оптимальним інноваційно-інвестиційним рішенням повинно стати впровадження проекту щодо встановлення комбінованих сонячних систем. Очікуваний економічний ефект полягає у економії витрат на енергетичні ресурси, що частково впливатиме на зменшення собівартості виконуваних робіт на підприємстві і в результаті призведе до підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства на міжнародному ринку.

ДП ЛРЗ «Мотор» належить до першої групи споживачів електроенергії. Річна потреба ДП ЛРЗ «Мотор» в електроенергії становить 61200 кВт/год, відповідно витрати на електроенергію за тарифом 148,56 коп. кВт/год складуть 9091872 грн.

Для реалізації інноваційно-інвестиційного рішення необхідно розв'язати наступні завдання: придбання, монтаж, наладка, пуск комбінованої сонячної системи; налагодження системи електропостачання на підприємстві. Джерелом отримання коштів є повне самофінансування.

Розглянемо характеристику комбінованої сонячної системи на 9 кВт/год, 500 кВт/год.: номінальна потужність – 9 кВт/год; потужність сонячного масиву – 4500 Вт; щомісячне споживання – 500 кВт/год; запас енергії в акумуляторах – 28,8 кВт/год.

Для даного проекту по встановленню комбінованої сонячної системи залучаються працівники фірми продавця, а для обслуговування даної системи потрібні два працівники (електрики), які будуть працювати по змінах. До обов'язків працівників входить спостереження за процесами постачання електроенергії, технічним станом обладнання та показниками акумуляторів, а також очищення сонячних панелей від накопиченого пилу.

Для визначення ефективності проекту та доцільності його впровадження використаємо наступні методи:

1. Метод періоду окупності.

У нашому випадку грошовий потік буде складати обсяг економії ресурсів на придбання альтернативних енергоносіїв та вирахування сукупних витрат на оплату праці двох найнятих електриків. Передбачувані обсяги економії ресурсів: 2017 р. –

9005172 грн, 2018 р. – 9003480 грн, 2019 р. – 9014600 грн, 2020 р. – 9008800 грн, 2021 р. – 9006885 грн.

Місячна заробітна плата одного працівника становить 4080 грн, відповідно річна заробітна плата двох працівників буде становити 8160 грн. Розмір інвестицій на початок першого року буде становити 27720600 грн.

Термін окупності даного проекту буде становити 3 роки.

2. Метод дисконтованого періоду окупності.

В зв'язку з високим рівнем індексу інфляції в країні, ставка дисконту буде становити 22 %. Дисконтований грошовий потік для кожного року експлуатації комбінованих сонячних батарей становитиме: у 2017 році – 7381288,5 грн, у 2018 році – 6049099,7 грн, у 2019 році – 4964402,3 грн, у 2020 році – 19957505,9 грн, у 2021 році – 24342981,6 грн.

Дисконтований термін окупності проекту буде становити 3 роки і 6 місяців. За цим методом вважається точніше значення періоду окупності, ніж за попереднім.

3. Метод чистої теперішньої вартості.

Для даного проекту значення ЧТВ складає 34974678 грн. Рішення вважається доцільним, оскільки ЧТВ > 0.

4. Метод індексу рентабельності.

Для проекту індекс рентабельності становить 2,26, тобто з одної гривні вкладених інвестицій підприємство отримає 1,26 грн економії.

5. Метод внутрішньої норми прибутковості.

Значення вартості капіталу при якому забезпечується рівність між чистим теперішнім значенням вхідного грошового потоку з теперішнім значенням вихідного потоку становить 19,5 %. Відтак, даний проект є економічно ефективним і його впровадження є доцільним.

Впровадження даного інноваційно-інвестиційного рішення забезпечить додаткові конкурентні переваги машинобудівного підприємства перед іноземними фірмами, зокрема ресурсні та фінансові, дозволить підвищити міжнародну конкурентоспроможність заводу.

Таким чином, для підвищення міжнародної конкурентоспроможності машинобудівного підприємства необхідно використовувати заходи щодо активізації техніко-технологічного розвитку на основі реалізації інноваційно-інвестиційних рішень, створення сприятливих умов для залучення інвестицій, розширення можливостей щодо оптимізації використання виробничих ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Грищенко О.Ф. Інноваційне рішення – ключовий фактор забезпечення сталого розвитку сучасного підприємства / О. Ф. Грищенко // *Маркетинг і менеджмент інновацій*. – 2011. – № 1. – С. 120–127.

2. Офіційний сайт ДП «Луцький ремонтний завод «Мотор»». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.motor-lutsk.com.ua>.

3. Пермінова С.О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю як фактор успіху сучасного підприємства / С.О. Пермінова, Є.В. Романко // *Молодий вчений*. – №2 (29). – 2016. – С. 70–74.

4. Петруні Ю.Є. Прийняття управлінських рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/12590605/menedzhment/upravlinnya_investitsiy_nimi_rishennyami.